

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Nr. 4 /107/

1955 m. vasario mėn. 24 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai rankraščio teisėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINEJIMAS

Vasario 16 Gimnazijoje

Šiomet gimnazija tos, jai brangiausios, dienos minėjimui ypač rūpestingai pasiruošė ir minėjimą pravedė su išskilmėmis, įprasminančiomis tos dienos minėjimą jos auklėtiniams ir Vokietijos lietuvių bendruomenei.

Minėjimas pradėtas iškilmingomis pamaldomis katalikų ir evangelikų bažnyčiose, vėliau skautų sueiga, minėjimu gimnazijos mokiniams su svečio, d-ro P. Karvelio, paskaita, apžvelgiančia Lietuvos valstybinio gyvenimo įvykius, minėjimu kviestiems svečiams ir gimnazijos mokinių spektakliu.

Skautų sueiga

Skautų sueigoje davė įžodį naujai įstojusieji 23 skautai. Įvertinant darbelių ir galvosukio konkursą, to konkurso dalyviams buvo padalintos dovanos: mokiniui Martynui K i a u p a i už XVIII amžiaus lietuvišką sodybą, padarytą iš medžio, degtukų ir šiaudelių, o mokinei Ernei S i m o n e n k a i t e i už didelę tinklinę staltiesę. Trys mažesnieji galvosukio konkurso dalyviai irgi gavo dovanų.

Minėjimas kviestajai visuomenei

Gimnazijos direktorius, d-ras Vl. Literiskis, atidarydamas minėjimą, savo kalboje pabrėžė tos dienos ypatingą reikšmę lietuvių tautai ir kad tą dieną dabar švenčiame su skausmu širdyse dėl pavergtosios tėvynės kančių.

VLIK'o Vyk. Tarybos pirmininkas, prof. K. Žalkauskas, savo kalboje kvietė lietuvius į vieningą akciją tėvynės vadavimui, pabrėždamas didelę reikšmę mūsų JAV gyvenančių tautiečių kovoje už Lietuvos laisvę ir pačios JAV vyriausybės nepalaužiamą nusistatymą nepripažinti įvykdytą mūsų tautai smurtą.

Lietuvių-vokiečių draugijos ir Laisvės Kovotojų Sąjungos vardu kalbėjo J. Bataitis, tos draugijos lietuvių sekcijos pirmininkas ir LKS atstovas VLIK'e. Jis kreipėsi ypač į jaunimą, primindamas, kad Lietuvoje rezistencinės kovos branduolį sudarė jaunimas. Vokiečių tautai ir vyriausybei pareiškė padėką už suteiktą lietuviams ir pabaltiečiams prieglaudą, kuria lietuviams, netekusiems tėvynės, dar ir šiandien tenka naudotis.

Iš svečių, Mannheimo apskrities viršininko vardu, sveikino RR Haag, linkėdamas ir reikšdamas viltį, kad lietuviams tektų laimėti greit grįžti į išlaisvintą tėvynę. Ministeris Liepinš, sveikindamas brolius lietuvius latvių vardu, pabrėžė, kad nepriklausomo valstybinio gyvenimo buvo bendromis jėgomis siekta ir praeityje. Pažymėtinas lietuvių-latvių Šveicarijoje suvažiavime, kelias dienas prieš Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, priimtas nutarimas reikalauti Pabaltijo kraštams nepriklausomumo.

Užbaigiamojoje kalboje Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas Pr. Zundė priminė, kad kovoje gynėjai ypatingai vertina plevėsuojančią iškeltą vėliavą, kuri esti ginama visomis jėgomis. Vasario 16 Gimnazija tremtyje yra tokia lietuvių iškelta vėliava, kurią lietuviai turi visomis jėgomis išlaikyti, kol ateis diena, kuomet Lietuvos tautinė vėliava suplevėsuos Nepriklausomoje Lietuvoje. Vasario 16 Gimnazija deda pagrindus ateičiai. Prisimindami praeitį, mes kartu jau turime galvoti apie ateitį ir dirbti būsimos laisvosios Lietuvos naudai, į kurią Vasario 16 Gimnazija grįš su savo iškelta vėliava.

Iš gausių sveikinimų pažymėtini federalinės vokiečių vyriausybės pabėgėlių reikalams ministerio prof. dr. Oberländerio, Baden-Württembergo švietimo ministerio, UN Augštojo Komisarų Pabėgėlių reikalams, parlamento nario Dr. Gille, sveikinusio ir rytprūsių sąjungos vardu, Šveicarijos organizacijų sveikinimai ir ypač nuo širdi Latvių Centro Komiteto pirmininko, pulk. Janums, sveikinimo telegrama.

Laisvosios Europos Komiteto pirmininko, Mr. Whitney H. Shepardson, New York, sveikinimo telegramos vertimą paduodama čia ištiesai:

„Laisvos Europos Komiteto vardu leiskite man perduoti PLB Vokietijos Krašto Valdybai geriausius linkėjimus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 37 metų sukakties proga. Mes gerai suprantame, kad šiandien jūsų širdyse yra mažai džiaugsmo, kadangi jūs esate priversti švęsti šią esmėje džiugią šventę tragiškose tremties sąlygose. Tačiau tepriduoda jums jėgų jūsų tautiečių tėvynėje nepavergiamo dvasia ir drąsa, lygiai kaip mums visiems vakaruose kelia nuotaiką žinia, kad lietuvių

pasipriešinimas komunistų agresorių užmačioms nemažėdamas tebesitęsia, nežiūrint pastangų visomis priemonėmis tą pasipriešinimo dvasią palaužti. Niekas iš mūsų nepamiršo lietuvių tautos vargų. Laisvosios žmonijos rūpestį, kad Lietuva ateityje būtų nepriklausoma, rodo ir JAV užimtoji pozicija, nepripažinti illegalios sovietų okupacijos jūsų krašte. Giliai išsisknijęs tikėjimas į demokratijos principus, žmogaus laisvę ir teisingumą, sudarantis neatskiriama JAV dvasinio lobyne dalį, užtikrina mus, kad toji laikysena nepasikeis ir ateityje. Turėdami tad galvoje lietuvių tautos drąsą ir jos laisvųjų draugų vakaruose pasiryžimą siekti, kad Lietuva vėl būtų laisva, mes net jau šių dienų aplinkybėmis žvelgiame į ateitį ir galvojame apie tą dieną, kada visi lietuviai galės taikoje ir laisvėje švęsti savo Nepriklausomybės sukaktį savo gimtame krašte."

Whitney H. Shepardson
Laisvosios Europos Komiteto
Pirmininkas
New York

Meninė programa

Gimnazijos choras, vadovaujamas muz. mok. Motgabio, gražiai sudainavo keturias liaudies dainas, jų tarpe viena, paties dirigento harmonizuotą. Gimnazijos tautinių šokių grupės, vadovaujamos gimn. K. Grinienės, maloniai nuteikė svečius mažųjų, mergaičių, berniukų ir mišriais šokiais.

Maloni staigmena svečiams buvo pirmas jaunos daininkės, ponia Marijos Panse-Simaniukštytės, pasirodymas, su įsijautimu padainavusios tris liaudies dainas ir techniškai gražiai atliktas arijas iš Mozarto, Händelio, Puccini ir Gounodo operų. Lietuviams ypač patiko iš Lietuvos prisimintina Margaritos arija "Pasakykite jai, mieli žiedai".

Tokia pat staigmena buvo Schwetzingeno kuopos vyrų choro pasirodymas, kuris buvo per palyginti trumpą laiką paruoštas nenuilstamu gimn. mok. Motgabio darbu ir jo vadovaujamas. Vyriškai ir, kaip kareiviams pridera, geru tempu buvo jo sudainuotos kelios kareiviškos dainos.

Gimnazijos spektaklis

Režisoriaus, gimn. mok. A. Venclausko, ir visų dalyvių dideliu ryžtu ir entuziazmu buvo tą dieną pastatyta M. Venclausko 4 pav. pasaka "Užburtoji Dūdelė". Neturint gimnazijos salėje scenos, ji buvo pastatyta Hüttenfeldo salėje, kuri buvo prigužėjusi pilna žiūrovų, o ypač jaunimo, jų tarpe netgi vietos vokiečių, nors pasaka buvo statoma lietuviškai.

Pastatyme buvo jaučiamas labai kruopštus, rūpestingas režisoriaus ir visų dalyvių darbas. Gražios dekoracijos, gimn. mok. J. Jurkaičio padarytos dienų ir naktų darbu, įdomiai paruošti gimn. mok. A. Grinienės šokiai, rūpestingai išstudijuota gimn. mok. K. Motgabio muzikinė dalis, akordijonisto mokinio J. Stankaičio pritarimas davė žiūrovams tikrai pasigėrėtiną spektaklį. Nepasigailėjo darbo, paruošdamos veikėjams skoningus kostiumus, T. Knopfmileraitė, H. Motgabienė, G. Petkevičienė, M. Snarskienė. Sufleravo R. Kumfertaitė, scenarijus V. Lenerto.

- 4 -

Mokiniai parodė nemaža sugebėjimų, ypač Br. Čepulevičius, žvejo sūnus Jurgiukas ir pats žvejas G. Bretšneideris. Gražiai buvo atlikti ir veiksma įpinti šokiai ir dainos. Jaunųjų mėgėjų vaidintojų "kolegė", Mannheimo teatro artistė, viešnia p-lė Eretaitė, pasidžiaugė augštu gimnazistų duoto spektaklio lygiu. Patiems mokiniams, vaidinimo dalyviams, ir jų jaunesiems žiūrovams tas vaidinimas buvo labai reikšmingas ir pedagoginiu atžvilgiu.

Wehnenos Apylinkėje

Wehnenos lietuvių stovykloje /prie Oldenburgo miesto/, kurioje dar ir šiandien tebegyvena apie 350 lietuvių, šių metų Vasario Šešioliktoji buvo išpūdingai atšvęsta. Iškilmės prasidėjo 10 val. ryto stovyklos aikštėje, pakeliant Lietuvos ir Žem. Saksonijos tautines vėliavas. Gausiai dalyvaujant stovyklos gyventojams, šiam momentui pritaikintą, nuoširdų ir jausmingą žodį tarė šios stovyklos buvęs ilgametis bendruomenės pirmininkas p. Vladas Narbutas.

Po vėliavos pakėlimo stovyklos katalikų bažnyčioje iškilmingas mišias už kenčiančią Lietuvą atlaikė ir šventei pritaikintą gražų pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Petras Girčius. Tuo pat metu evangelikų bažnyčioje už pavergtą Lietuvą meldėsi ir žodį tarė šios stovyklos evangelikų kunigas senjoras Adolfas Keleris.

17 val. gražiai ir skoningai išpuoštoje stovyklos salėje prasidėjo iškilmingas Vasario 16-os aktas - minėjimas. Gausiai dalyvaujant vokiečių augštiesiems pareigūnams ir gerbiamoms netoli esančios britų oro bazės viešnioms-anglėms, kurios jau ne kartą savo gerą širdį parodė stovykloje vargstantiems, iškilmių atidarymo žodį tarė dabartinis bendruomenės pirmininkas p. Povilas Kazirskis, pakviesdamas Krašto Valdybos narį žurnalistą p. Stepą Vykintą minėjimo paskaitai.

Savo turiningoje kalboje, p. Stepas Vykintas pirmoje eilėje pabrėžė vienybės reikalą, ragindamas, neatsižvelgiant į religinius ir politinius skirtumus, lietuviams neužmiršti bendro visų mūsų tikslų - Lietuvos laisvės. Ji galinti būti atsiekta tik visų mūsų sutartiniu kūrybiniu darbu ir pasiaukojimu savai tautai.

Po Krašto Valdybos nario kalbos keliais šiltais žodžiais į gyventojus kreipėsi stovyklos komendantas p. T. Breuer, palinkėdamas susirinkusiems visos lietuvių tautos troškimų greito išsipildymo.

Meninėje minėjimo dalyje, vadovaujant vargo mokyklos mokytojai p. Janinai Atienei, mokiniai gražiai pašoko keletą tautinių šokių, padeklamavo eilėraščių, o mažas, bet drausmingas ir susiklausęs mišrus mokyklos choras padainavo lietuviškų dainų. Po mokyklos pasirodymo buvo suvaidintas, kone valandą trukęs, tos stovyklos gyventojų Adolfo Daukanto scenos vaizdelis "Girios Paukščiai" iš partizanų gyvenimo Lietuvoje dabartinės bolševikų okupacijos metu.

Iškilmingas minėjimas buvo baigtas Tautos Himnu.

Vakare, vaikų darželio patalpose, stovyklon atvykusiems svečiams ir aktyviai prie šventės minėjimo prisidėjusiems tautiečiams buvo surengtos kuklios vaišės.

Vasario mėn. 18 d. Krašto Valdybos narys stovyklos salėje, gausiai dalyvaujant gyventojams, padarė ilgą ir išsamų pranešimą

tremties ir pasaulio politikos klausimais. Perėjęs prie mūsų politinių ir visuomeninių veiksmų veiklos, visų lietuviškų institucijų vardu gerb. prelegentas kvietė lietuvius bendram susiklausymui ir tautiniam solidarumui, užmirštant praeities klaidas ir nesklaidumus. Vėliau įspėjo stovyklos vadovybes ir paskirus asmenis, kurie nevykdo ir nesiskaito su Garbės Teismo nutarimais ir nesilaiko Krašto Valdybos bei VLIKo išleistų lietuviams tremtiniams nuostatų. Po šio pranešimo Krašto Valdybos narys mielai atsakė į stovyklos gyventojų iškeltus klausimus.

Vėliau svečias apsilankė mokyt. J. Atienės vedamoje vargo mokykloje, kur, ilgesnį laiką likęs, pats savo klausimais įsijungė į pamokos dėstymą, džiaugdamasis mūsų priaugančio jaunimo lietuvišku susipratimu ir tautine sąmone.

Schwetzingeno darbo kuopoje

Nepriklausomybės Paskelbimo sukakties minėjimas Schwetzingeno lietuvių darbo kuopoje š.m. vasario mėn. 16 d. buvo pradėtas pamaldomis, kurias atlaikė Sielovados Tvarkytojas t. Alf. Bernatonis. Savo pamoksle t. Bernatonis gražiais pavyzdžiais iškėlė vienybės lietuvių tarpe reikalingumą ir ragino visus išlikti dorais lietuviams. Po pamaldų įvyko iškilmingas aktas, kurį atidarė kuopos vadas pulk. V. Sutkus. Šventei pritaikintą kalbą pasakė Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas Pr. Zundė. Jo kalbos vedamoji mintis buvo ta, kad tik sąmoninga ir susipratusi tauta gali nuveikti didelius darbus ir tik tokia tauta gali išauginti dvasios galiūną. Po to kuopos vyrų choras padainavo lietuviškų dainų, o kuopoje tarnaujantis Mulevičius paskaitė savo kūrybos eilėraščių. Tos pat dienos vakare didelė dalis Schwetzingeno vyrų dalyvavo Vasario 16-tos minėjime Gimnazijoje.

Kaiserslauterno kuopose

Minėjimas vasario 19 d. pradėtas iškilmingomis pamaldomis, kurias laikė amerikiečių karo kapelionas. Centrinis minėjimas pravestas teatre su didele ir įvairia programa, lietuvių karininkų dekoravimu, paskaitomis, menine dalimi, po to iškilmingais pietumis ir ilgai užtrukusiu pobūviu.

Meninėje dalyje ir čia pasirodė viešnia, p. M. Panse-Simaniukštytė, padainavusi liaudies dainų ir arijų, ir jauno muziko, taip pat kuopų vyro, Fausto Strolisio, vedamas kuopos vyrų choras, dariniai sudainavęs keletą lietuviškų dainų. Svečiais programoje dalyvavo ir Vasario 16 Gimnazijos šokėjai.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Hamburgo Apylinkėje

Šiaurės Vokietijos lietuvius pasiekė liūdna žinia apie jų mylimo kapeliono, kun. V. Šarkos, automobilio nelaimę. Jo vairuojama mašina, kelionėje į Vasario 16-tosios minėjimo pamaldas Spakenberge, pakelėje susidūrė su keleiviniu autobusu ir buvo sudaužyta. Kun. Šarkai sulaužyta kairė ranka ir jis sunkiai sužalotas. Bergedorfo ligoninėje dėl jo vidinių sužalojimų padaryta komplikota operacija. Jo sveikatos būklė dar yra sunki.

Hannoverio Apylinkėje

Vasario 16 d. Nepriklausomybės minėjimui pravesti iš Weinheimo atvyko Vok. Kr. V-bos bendradarbis J. Stankaitis, kuris skaitė paskaitą "Nuo Mindaugo iki tremties". Minėjimas praėjo rimtoje dvasioje. Po minėjimo bendrai su svečiais pora valandų buvo praleista prie kavos puodelio.

Vasario 20 d. čia buvo išrinkta nauja vietos PLB Apyl. Valdyba: pirm. V. Šukys, išdin. A. Vegneris ir sekr. J. Vyšniauskas. Kontrolės k-ja palikta senoji: p-kas E. Radeckis ir nariai V. Kynas ir J. Gurskytė.

Vasario 16 Gimnazijoje

Lankėsi vokiečių moksleiviai.

Gimnazijos VIII klasės mokinių pakviesti, gimnazijoje lankėsi Weinheimo vokiečių gimnazijos "Unterprima" mokiniai ir mokinės, viso apie 20 mokinių.

Arbatėlės metu juos pasveikino vyr. gimn. mokyt. S. Antanaitis, savo vedamosios klasės ir direktoriaus vardu. Pasveikinimo žodį tarė ir VIII-ios klasės seniūnas Jonutis. Po arbatėlės buvo šokiai, žaidimai ir dainos.

Pobūvis praėjo geroje ir linksmoje nuotaikoje. Pabaigoje vokiečių mokinių seniūnas tarė padėkos žodžius ir išreiškė savo pasitenkinimą pobūviu. Abiejų tautų jaunimo bendravimas dalyviams paliko gražių įspūdžių.

Iš evangelikų jaunimo veiklos.

Evangelikai mokiniai vasario 16 d. dalyvavo iškilmingose pamaldose, kurias laikė kun. Šimukėnas, o giedojo mokinių evangelikų choras, vadovaujamas mokinės Ingės Godušaitės.

Mokiniai evangelikai savaitgalyje laukia garbingų svečių: senj. kun. Kelerio ir LWF Wiesbadeno svečio, pastoriaus Bick. Svečiams sutikti ruošiamą tam tikra programa, o sekmadienį bus laikomos pamaldos.

Iš skautų veiklos.

Gimnazijos oro skautai gimnazijos rūsyje įsirengė būklą, kuriame uoliai modėliuoja lėktuvus ir atlieka kitus darbelius. Būklas, deja, nekūrenamas, skurdus ir be dienos šviesos.

Gimnazijos skautės, kviečiamos, vasario 26 d. dalyvaus dideliame Vokietijos rajono amerikiečių skaučių suvažiavime Heidelberge, kur laukiama apie 400 skaučių.

Vienai skautų skilčiai vasarą numatoma kelionė į Angliją, kur ji kviečiama į Baden Powel'io Gildwell Parke rengiamą skautų stovyklą. Išlaikymas nemokamas, o kelionei numatoma šiek tiek paramos iš vokiečių skautų sąjungos, nors ji nebus pakankama.

Skautai dabar uoliai ruošiasi Šv. Kazimiero minėjimui kovo mėn.

Autobusų susisiekimas iš Hüttenfeldo

Nuo š.m. vasario 1 d. Hüttenfeldo vietovė, kurioje yra įsikūrusi gimnazija, prijungta prie viešo autobusų susisiekimo pro Viernheimą į Mannheimą. Pirmas autobusas išeina apie 5 val. ryto, o paskutinis iš Mannheimo išeina po 23 val. Autobusų kursavimų skaičių artimiausiu laiku numatoma padidinti.

Aukos Gimnazijos Namams

Nenuilstamo gimnazijos rėmėjo ir talkininko p. Gulbinsko vadovaujamas Gimnazijai Remti Komitetas Čikagoje pervedė pakartotiną auką

§ 450.--

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Centro Valdyba pervedė per B.V.Galinį

§ 423.--

Lietuvių Sąjungos "Ramovė" Bostono Skyriaus Valdyba per p. Kubilių

§ 100.--

EMIGRACIJOS Į KOLUMBIJĄ REIKALU

Emigrantams naujakuriams Kolumbijos vyriausybė duoda išsimokėjimui ūkius, skirdama tam tikromis sąlygomis dar ir trobėsius, galvijus, darbo įrankius bei pirmiesiems 8 mėn. maisto ar pinigų.

Emigruoti galėtų tikri ūkininkai, amatininkai, technikai bei pramonininkai, visai sveiki ir pajėgūs, nes pirmieji įsikūrimo metai pareikalaus didelės fizinės ištvermės.

Suinteresuotiems tarpininkauja Lietuvos Konsulatas Kolumbijoje, antrašu:

Consulado de Lituania
Carrera 6 No. 14-82
Apartado Aereo No. 42-33
BOGOTA - KOLUMBIEN, S. A.

Pageidaujama, kad tautiečiai, statistikos ir bylos sekimo reikalui, apie registravimąsi emigracijai trumpai praneštų ir Vokietijos Krašto Valdybai.

MŪSŲ MIRUSIEJI

1955 m. vasario mėn. 10 d. mirė 2040 Lietuvių Darbo Kuopos narys Mečislovas STASIŪNAS, 42 m. amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Šiaulių apskrities. Lietuvoje nepriklausomybės laikais buvo karininkas, tremtyje gyveno vienas, o Lietuvoje paliko savo šeimą. Palaidotas Kaiserslautern'o kapinėse.